

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

21 XI 1999

~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 12

Počet příloh: 10/11

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 179

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

Dne 20.11.1989 došlo k závažnému narušení veřejného pořádku a klidu v Praze a Brně, kde se uskutečnily masové demonstrace. Na dalších místech ČSSR pokračují stávky v divadlech a na vysokých školách, dílčí vystoupení neměla masový charakter. Pořádkové jednotky SNB nezasahovaly, nikdo z účastníků demonstrací nebyl zraněn.

Vývoj situace v ČSSR nasvědčuje, že vnitřní protivník organizováním nátlakových akcí masového charakteru nastoupil k frontálnímu útoku proti politickému zřízení.

Přetrvává rozšiřování letáků, vyzývajících ke generální stávce 27.11.1989 a na podporu studentských požadavků.

Dne 20.11.1989 byly zaznamenány další klamné anonymní telefonní výhrůžky, výbuchy.

V průběhu 20.11.1989 nebyla zaznamenána závažná mimořádná událost v čs.národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

b/ Na všech pražských vysokých školách probíhá stávka a jsou ustanoveny stávkové výbory. Nejradikálněji postupovali studenti DAMU, kteří na shromáždění pozvali mluvčí "charty-77" Danuši NĚMCOVOU. Byl přítomen televizní štáb CNN a holandské televize. Ke stávce studentů na Vysoké škole umělecko-průmyslové se připojili i pedagogové školy s tím, že budou docházet do školy, ale nebudou pobírat plat. Na všech vysokých školách je podporováno prohlášení Městské vysokoškolské rady SSM a MěV SSM v Praze. Je kritizován zásah pořádkových sil 17.11.1989. Zároveň je varováno před konfrontací s bezpečnostními silami a jsou vyjadřovány obavy z obsazení vysokých škol bezpečnostními silami. V odpoledních hodinách 20.11.1989 došlo v Praze na

Václavském náměstí a přilehlých ulicích ke shromáždění velkého množství, převážně mladých lidí. Jednalo se zejména o studenty pražských středních a vysokých škol, kteří dopoledne zahájili stávky na školách. V 16.00 hodin bylo Václavské náměstí zaplněno, zejména v blízkosti sochy sv. Václava. Probíhala zde podpisová akce prohlášení "Několik vět" a pokračovala peněžní sbírka na osoby, které byly zadrženy orgány SNB. V této době docházelo ke skandování velkého množství hesel "Chceme novou vládu", "Zrušte milice", "Svobodné volby", "Ať žije HAVEL". Rovněž byly zaznamenány transparenty "Dělníci pojďte s námi", "Studenti, umělci jsou s námi", "Přestaňte se bát". V dalším průběhu demonstrace byla provolávána hesla "Generální stávka", "Ať žije Svobodné slovo", "Ať Husák vidí kolik je tu lidí", "Končíme Miloši". V 16.40 hodin byla skandována hesla "Ať žije Masaryk a všichni na Hrad". Přibližně v 17.05 hodin se začal dav pohybovat na Národní třídu a k Národnímu divadlu, za stálého skandování hesla "Na Hrad". U sochy sv. Václava zůstalo asi 1.000 osob. Průvod měl tendenci přejít mosty přes Vltavu, které však byly přehrazeny příslušníky VB a tak se pohyboval směrem na Klárov, kolem hotelu Intercontinental do Pařížské ulice a v 19.00 hodin se dostal zpět na Václavské náměstí. V 18.15 hodin, kdy se demonstrace pohybovala po území Prahy 1 vystoupil u sochy sv. Václava s prohlášením sekretariátu ÚV SSM jeho předseda s. Mohorita. V této době zde bylo asi 3.000 osob, které provolávaly "Ať žije Mohorita". Po návratu demonstrace na Václavské náměstí byly vytvořeny její dvě větve. První směřovala k budově Čs. rozhlasu a druhá ulicí Vodičkovou, k budově vlády ČSR v Lazarské ulici. Ředitel Čs. rozhlasu s. Kvapil prevzal ve 20.45 hodin od demonstrantů několik petic. Na Staroměstském náměstí byla skandována hesla "StB do dolů", "Je to vaše poslední zvonění", "Policie pojďte s námi", "Policie do stávky", "Ať žijí dopraváci" a "Masaryk na stovku". V době od 20.00 do 21.30 hodin proběhla v restauraci Riegrovy sady schůze čs. svazu novinářů. Bylo přítomno 350-400 účastníků. Rezoluci 65 pracovníků zahr. vysílání Čs. televize přečetl redaktor JANČÁŘÍK. Byl v ní vyjádřen nesouhlas se zákonem bezpeč-

Zrušen

AKT. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stávka
č. 412/2005 Sb.

nostních sil a stanoven požadavek na odstoupení vlády. Prostor k otištění rezoluce nabídly redakce Svobodného slova a Mladé fronty ve vydání 21.11.1989. Pomoc nabídly i Lidové noviny. Dále bylo dojednáno vyvořit nátlak na šéfredaktory k prosazení svobody tisku, odvolání vedení Svazu novinářů a svolání pražské konference novinářů. Pokud nebudou splněny tyto požadavky nevyjde v den tzv. generální stávky /27.11.1989/ denní tisk. Demonstrace na Václavském náměstí byla ukončena ve 21.30 hodin a na závěr byla provolávána hesla, kterými se účastníci zvali ve 13.00 hodin k Čs.rozhlasu a v 16.00 hod. na Václavské náměstí. Kromě toho se dožadovali utvoření prozatímní vlády v čele s HAVLEM a DUBČEKEM.

Ve Smetanově divadle probíhalo 20.11.1989 jednání, zda se Baletní soubor připojí ke stávce ostatních souborů Národního divadla. V průběhu jednání se dostavili zástupci Činohry Národního divadla Jana Hlaváčová a Marek Vašut, kteří soubor baletu přesvědčili o nutnosti stávky.

Bylo zjištěno, že redaktorce Radia Svobodná Evropa ČEŘOVSKÉ byl do NSR předán text adresovaný předsedovi vlády ČSSR s.Adamcoví. V něm se zdůrazňuje odpovědnost vlády za následky represí, zaměřených proti studentské demonstraci. Dále se v textu uvádí "Kdybychom nyní požadovali pouze to, aby byly z Prahy staženy pohotovostní oddíly VB a aby bylo okamžitě zastaveno policejní pronásledování, vyjádřili bychom pouze menší část toho, co je v této situaci nutně zapotřebí. Soudnost a svědomí velí, aby vaše vláda odstoupila a ještě předtím umožnila přechod k demokratičtějšímu způsobu vlády. Žádáme, aby se to stalo k 25.listopadu 1989. Do té doby uskuteční rozhovory a na jejich základě uzavře dohodu o vytvoření přechodné vlády občanského soužití. Tyto rozhovory má současná vláda vést s Alexandrem DUBČEKEM, představiteli vedení státu před ozbrojenou intervencí v roce 1968, Václavem HAVLEM a s dalšími představiteli nezávislého opozičního hnutí. Vláda občanského soužití má být potom vytvořena z těchto tří skupin: z představitelů

vedení státu před srpnem 1968, představitelů nezávislé opozice a z nezkomпромitovaných zástupců nynější vlády. Účast představitelů reformního hnutí z roku 1968 má zvýraznit kontinuitu demokratického procesu v ČSSR. Podíl nezávislých občanských skupin má zajistit účast obyvatelstva ve vládě. Současná vláda ČSSR nechť ještě před svým odstoupením vydá ústavní zákon, jímž se k 1.2.1990 ukončí činnost Federálního shromáždění a nechť rovněž slavnostně prohlasi platnost občanských práv obsažených v mezinárodních smlouvách. Vláda občanského soužití pak jako jeden ze svých prvních kroků předloží Federálnímu shromáždění k 15.12.1989 nový demokratický volební zákon, na jehož základě pak bude k 1.2.1990 zvoleno ústavodárné shromáždění ČSSR. Volební zákon má umožnit také kandidaturu kandidátům nezávislých skupin a dále všem těm, kteří získají podporu nejméně od 1.000 čs. občanů. Provedení těchto kroků je jediná schůdná cesta k tomu, aby se život v ČSSR vrátil do normálních kolejí". Prohlášení podepsali za Čs. demokratickou iniciativu E. MANDLER a B. DOLEŽAL.

V Praze byl zjištěn výskyt letáků, které vyhotovuje Oblastní výpočetní centrum Českého vysokého učení technického /ČVUT/. Místopředseda ZV ROH ČVUT ing. Jiří SVORČÍK prohlásil, že toto centrum bude stávkujícím studentům poskytovat veškeré počítače a distribuovat materiály na další vysoké školy a nadřízené orgány. Obsahem letáků je prohlášení studentů DAMU, herců Pražských divadel a studentů vysokých škol.

V Brně se na náměstí Svobody uskutečnila v 17.30 hod. demonstrace za účasti 25.000 osob. Dav skandoval hesla "Pryč s Jakešem", "Chceme svobodu", "Brno zdraví Prahu", "Zítra přijdeme zase", "Ať žije charta". V 18.30 hodin se shromáždění postupně rozešlo. Pořádkové jednotky SNB nezasahovaly a nedošlo k žádnému zranění účastníků. Do studentských stávek a protestních akcí se zapojili studenti těchto brněnských vysokých škol: Přírodovědecké fakulty univerzity J.E. Purkyně, Stavební fakulty, Vysokého učení technického, kde agitovala aktivistka "nezávslého mírového sdružení" Hana HOLCNEROVÁ, JAMU a fakulty

architektury Vysokého učení technického. Na ostatních fakultách vysokých škol je situace klidná.

V Bratislavě se na Hvězdoslavově náměstí shromáždilo 700 občanů, ke kterým promluvil herec činohry Slovenského národního divadla KŇAŽKO. Prohlásil, že v bratislavských divadlech se nebude hrát dokud "nedojde k zásadním změnám a odstoupení vlády za zákrok příslušníků SNB". Vyslovil požadavek na propuštění ČARNOGURSKÉHO a vyzval přítomné k účasti na generální stávce. V 23.00 hodin se podařilo skupině 120 osob aktivizovat ke shromáždění 5.000 studentů z kolejí v Mlýnské dolině. Na shromáždění byly přečteny výzvy k odstoupení generálního tajemníka ÚV KSČ, zlepšení sociálních podmínek, k vytvoření nezávislých studentských odborů a potrestání příslušníků SNB. Ve 24.00 hodin se studenti rozešli.

Na univerzitě Komenského v Bratislavě se uskutečnil aktiv zástupců bratislavských vysokých škol, kteří zvolili tzv. dočasný pracovní výbor, který by měl nahradit vysokoškolský výbor SSM, protože ten podle jejich názoru nerespektoval a neprosazoval studentské požadavky.

V průběhu 20.11.1989 byly ve zvýšené míře zjištovány letáky, v nichž v různých obměnách je odsuzován zákrok příslušníků SNB proti studentům 17.11.1989, nadále oznamujících úmrtí studenta M.ŠMÍDA, studentskou a hereckou stávku a vyzývající ke generální stávce 27.11.1989. Dále byly zjištovány různé závadové nápis, hrubě útočící proti KSČ a jejím představitelům. Letáky a nápis se vyskytovaly na celém území ČSR, v SSR v Bratislavě, Banské Bystrici a Žilině.

Dne 19.11.1989 byla v Praze 1 zadržena při vylepování letáků, útočících proti vládě České socialistické republiky, občanka Velké Británie Jenice BROUN /1934/. Byl jí zkrácen pobyt v ČSSR.

Rovněž 19.11.1989 v Praze 1 byli při rozšiřování letáků o úmrtí M.ŠMÍDA zadrženi studenti Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy Arnošt ŠTĚDRÝ /1968/ a David KOPŘIVA /1967/. Bylo u nich zajištěno 23 letáků. Z tohoto důvodu jim bylo

sděleno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku. Poté byli propuštěni. Téhož dne byli při rozšírování letáků s výzvou ke generální stávce a s oznámením o úmrtí M.ŠMÍDA zadrženi Ctirad BORSKÝ /1966/, student ČVÚT a Kateřina HUCLOVÁ /1969/, studentka VŠE.

Ve dnech 19.-20.11.1989 bylo v Mostě a Litvínově /Severočeský kraj/ zjištěno 15 letáků, vyzývajících k shromáždění za zlepšení životního prostředí 22.11.1989 před ONV v Mostě /o předchozím výskytu jsme informovali/. V Děčíně /Severočeský kraj/ byl 20.11.1989 zajištěn plakát, vyzývající k ekologické manifestaci 24.11.1989 v Děčíně.

Dne 19.-20.11.1989 byly v Bratislavě zjištovány letáky, vyzývající k účasti na demonstraci před justičním palácem v Bratislavě 22. a 23.11.1989 za osvobození exponenta nelegálních struktur ČARNOGURSKÉHO.

Dne 20.11.1989 bylo zaznamenáno 6 klamných telefonických výhrůžek výbuchy: v Praze ve slévárně ČKD a ve stanici metra, na OV KSČ Olomouc /Severomoravský kraj/, na ONV Litoměřice, /Severočeský kraj/, na MěNV Rájecké Teplice /Středoslovenský kraj/ a v Hradci Králové v hotelu Černigov /Východočeský kraj/.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2005
sak. č. 412/2005 Sb.

3. Negativní jevy a poruchy v čs.národním hospodářství

Při prověrce ekologických problémů souvislosti s připravovanou stavbou komplexu urychlovačů v k.p. CHEMKO Strážské byla odhalena několikaletá skládka, obsahující 100.000 tun duralu, který patří mezi nebezpečné toxicke látky.

Likvidace skládky je z technického hlediska problematická, protože v ČSSR neexistuje vhodná technologie ke zničení této látky. Zodpovědní pracovníci resortu min.průmyslu SSR o problému vědí, ale dosud mu nevěnovali patřičnou pozornost.

Ve velkoskladu benzinu ve Šlapanově /okr.Havlíčkův Brod/ se začíná projevovat nedostatek benzinu. K plynulému zásobování maloobchodní síť čerpadel ve Východočeském a Jihomoravském kraji je benzin odebírána ze státních rezerv. Nepříznivá situace je způsobena výrobními podniky benzinu zejména Slovnaftem Bratislava. Výrobní podniky, v honbě za devizovými prostředky prodávají benzin do NSR za velmi nízké ceny. Vývoz benzinu je organizován OZ BENZINA Plzeň-Třemošná, odkud je odvážen do NSR autocisternami. Plynulé dodávky benzinu do našich skladů váznou také ze Sovětského svazu, neboť hospodářské smlouvy nejsou plněny. Nedostatek benzinu bude nahrazen dovozem z Rakouska za devizy.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2005 Sb.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Navazuje na DSZ ze dne 22. září 1989 : k požáru seníku s uskladněným senem ve Školním statku Žilina - Zádubnie s předpokládanou škodou asi 300 000 Kčs. Bylo zjištěno, že požár vznikl samovznícením sena, k němuž došlo v důsledku neplnění pracovních povinností vedoucím agronomem statku [REDACTED] /nar. 1944/ a agronomkou [REDACTED] /nar. 1971, oba bytem Brodno, okr. Žilina/. Jsou stíháni pro trestný čin obecné ohrožení. Škoda byla upřesněna na 372 457 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Žilina.

c/ Majetková trestná činnost

Dne 20. listopadu 1989 v dopoledních hodinách bylo v ulici V.I.Lenina v Karviné - Novém Městě / okr. Karviná/ provedeno vloupání pravděpodobně shodným klíčem, do bytu [REDACTED] / nar. 1964, horník /. Odcizením 1 300 Kčs na hotovosti, spotřební elektroniky a šperků vznikla škoda asi 165 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin krádeže. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Karviná.

V týdnu od 13. do 19. listopadu 1989 bylo na území ČSSR hlášeno
465 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	65	76	59	111	104	2 643 200
SSR	22	15	3	10	0	472 400
ČSSR	87	91	62	121	104	3 115 600

Dne 20. listopadu 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 90 případů krádeží
vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	10	12	2	13	31	886 500
SSR	7	2	3	1	9	79 600
ČSSR	17	14	5	14	40	966 100

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 20. listopadu 1989 ve 13.30 hodin u obce Bochov /okr. Karlovy Vary/
řidič osobního auta, občan NSR, [REDACTED] /nar. 1944, samostatný ob-
chodník/ při přejízdění na zledovatělé vozovce dostal smyk, vjel do
odstavného pruhu a narazil do stojícího tahače s návěsem ČSAD Ústí nad
Orlicí. Při nehodě byl řidič usmrcen a jeho spolujezdec utrpěl zranění,
kterému po převozu do nemocnice v Karlových Varech podlehl. Na vozidle
a návěsu vznikla škoda celkem 102 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Karlovy Vary.

Dopravní nehody v týdnu od 13. do 19. listopadu 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	1 344	17	61	7 300 500
SSR	627	6	34	2 840 200
ČSSR	1 971	23	95	10 140 700

Dopravní nehody dne 20. listopadu 1989

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	182	6	4	1 103 700
SSR	60	0	13	357 400
ČSSR	242	6	17	1 461 100

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 20. listopadu 1989 zadržely útvary PS OSH pro přípravu a pokus o ilegální přechod státních hranic :

a/ s Rakouskem - 3 občany ČSSR

b/ se sousedními socialistickými státy

5 občanů ČSSR
1 občana PLR

ARCHIV
Zrušen stupeň utajení
dne 1. 1. 2008 podle stanovení § 7 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

K záměrům vysokoškolského stávkového výboru

V Mládežnickém klubu v Řeznické ulici /Praha 1/se 19.11.1989 od 19.00 - 23.00 hodin uskutečnila schůzka zástupců vysokoškolské mládeže s cílem dohodnout další koordinaci postupu. Bylo ujednáno, že ve stávkách a protestech se bude pokračovat každý den od 16.00 hodin u sochy sv. Václava a stávky mají mít formu okupační. Centrum stávkového výboru má být na DAMU, v náhradním případě v DISKU, popřípadě v Realistickém divadle. Výbor se skládal asi z 15 osob. V roli poradce v Klubu fungoval publicista Jan REJZEK a dramaturgyně Klubu z Řeznické ulice.

Stávkový výbor by měl pracovat nepřetržitě a měli by zde být zapojeni i Ladislav LIS a Petr PLACÁK.

Studenti chtějí mít bezprostřední kontakt na všechny občany v ČSSR a proto mají zájem kontaktovat televize ARD, ÖRF, z PLR a MR s cílem zajistit vysílání v českém jazyce, aby bylo pokryto celé území ČSSR. Studenti budou objíždět okresy a kraje v ČSSR, seznamovat další studenty a pracující v podnicích se situací s cílem zapojení dalších osob do stávkového hnutí. DAMU dala pro stávkový výbor k dispozici rozmnожovací techniku, FAMU poskytuje fototechniku a zajišťuje rozmnovení fotografií pořízených ve dnech 17.-19.11.1989.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart
s.Jireček
s.Lazar

Příloha k DSZ ze dne 21. listopadu 1989

Dne 20. listopadu 1989 v době od 00.00 do 00.30 hodin bylo ve Vyškově na parkovišti u OO VB provedeno vloupání, špatně zajištěnými zadními dveřmi, do služebního osobního auta. Odcizením přenosné radiostanice VKV zn. PS - 31 A s jedním zdrojem vznikla škoda asi 20 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Po pachateli a odcizených věcech se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Vyškov.

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Hegenbart

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Znění stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 12a odst. 1 zákona č. 412/2005 Sb.
SLOŽEK

Situace ve Svazu výtvarných umělců

Ráno dne 20.11.1989 v 09.00 hodin probíhala před budovou Mánesa stávka asi 1 500 osob, převážně mladých výtvarníků, takže byla zablokována i doprava. Bylo zde čteno prohlášení ke všem občanům a prohlášení, otištěné Lidovou demokracií. Ve výstavních prostorách Mánesa celý den bylo prováděno sbírání podpisů na podporu výše uvedených prohlášení. Ve služebních prostorách Mánesa /Svazu výtvarníků/ v kuloáru a na chodbách pracuje stávkový výbor označený tri-kolorami. Tajemník svazu s. PILKA sedí ve své kanceláři, vedle jeho kanceláře zasedá koordinační výbor v čele s Olbrarem ZOUBEKEM. Dalšími členy tohoto výboru jsou: ADAMEC, Boris JIRKŮ, arch. RAJNÍŠ, ŠALE, PRECLÍK, VITANOVSKÝ, BRUNA. Stávkový výbor má k dispozici rozmnožovací zařízení svazu, které využívá při rozmnožování různých prohlášení a letáků se souhlasem tajemníka SPIILKY. Umožnění stávkovému výboru přístup k rozmnožovací technice zdůvodňuje SPIILKA tak, že ráno v 08.00 hodin navštívil ÚV KSČ, nikdo mu zde neporadil a po návratu u vchodu do objektu bylo shromážděno asi 150 osob, které požadovaly umožnění vstupu do budovy, SPIILKA jim toto umožnil a dobrovolně jim předal klíče od místnosti, kde je rozmnožovací technika.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart

Činnost "Demokratické iniciativy"

Demokratická iniciativa nekompromisně odsuzuje zásah čs. Bezpečnosti dne 17. 11. 1989 proti studentské demonstraci. Stejně ale odsuzuje i samostatnou akci Petra UHLA, který tím, že zahraničním sdělovacím prostředkům i čs. veřejnosti poskytl mylnou informaci, výrazně poškodil důvěryhodnost všech struktur jak v zahraničí, tak v ČSSR. DI vyvine snahu, aby se všechny tzv. iniciativy od informace o smrti Martina ŠMÍDA distancovaly.

Tato skutečnost však nic nezmění na politických postojích DI. Podle DI události ve dnech 17. - 19. 11. 1989 jenom potvrzuje "oprávnění" struktur i nadále intenzivně pokračovat ve své činnosti a do krajinosti se budou snažit využítí studentského hnutí i podpory umělecké fronty. Intenzivně budou pracovat i na získávání podpory dalších vrstev čs. společnosti. Ještě před "několika dny" byly iniciativy schopny vstoupit do dialogu jak s vládními, tak i se stranickými /tím je míněno komunistickými/ orgány ČSSR, v současné době však budou tuto snahu o navazování dialogu orientovat výhradně na vládní instituce.

Jako trvalý a naprosto striktní, bude kladen požadavek na odstoupení komunistického stranického aparátu z vedoucí pozice ve společnosti a jeho nahrazení vícestranným politickým systémem. Tlak z "ulice", který bude DI všemi prostředky podporovat, si nakonec vynutí realizaci těchto i dalších, dříve zveřejněných požadavků.

Z tohoto důvodu v následujících dnech počínaje 20. 11. 1989 budou probíhat intenzivní jednání o spolupráci a akční jednotě všech iniciativ s cílem zkonkretizovat a ujednotit požadavky v zájmu všech aktivit, začlenit do tohoto hnutí umělce, studenty a inteligenci /zejména KNI/ jako organickou součást a hledat styky mezi dělnickou mládeží, působit v závodech a úřadech.

Dalšími následnými masovými projevy nespokojenosti a odporu občanů k politickým osobnostem a politice KSČ mají být:

- dne 25. 11. 1989 Celonárodní pouť ke Svaté Anežce, která bude zahájena v chrámu sv. Víta na pražském Hradě. Iniciativy se budou "volně" připojovat k průvodu, který má dne 25. 11. 1989 ráno začínat u Anežského kláštera a odtud odejít na Hrad. Skutečnost, že hlavní shromáždění bude v chrámu sv. Víta a nádvoří Hradu vidí iniciativy jako důležitou. Jejich záměrem je vnést svoje politické požadavky do tohoto shromáždění, které dle jejich odhadu bude čítat 80 - 100 tisíc osob. Nechtějí, aby vznikl dojem, že organizátory tohoto shromáždění jsou iniciativy. Lze předpokládat, že budou vyvíjet snahu, aby nedošlo ke konfrontaci podobné zásahu čs. Bezpečnosti dne 17. 11. 1989.

- dne 10. 12. 1989 se uskuteční protestní shromáždění, které budou iniciativy otevřeně organizovat k "Mezinárodnímu dni lidských práv". Tato demonstrace se uskuteční na Palackého náměstí v Praze. Záměrem je, aby se tohoto shromáždění zúčastnily vedoucí osobnosti CH-77 /zejména V. HAVEL, Alexandr VONDRA a další/ Demokratické iniciativy, Nezávislé mírové sdružení, Mírový klub J. LENNONA.

Na tomto shromáždění budou proklamativně vyhlášeny politické požadavky struktur, zaměřené na likvidaci vedoucí úlohy strany, kádrové změny ve vládě, politických orgánech, v ministerských, kulturních a hospodářských orgánech různých úrovních.

Výše popsané akce mají stupňovat tlak z dola a docílit takových politických a společenských změn v čs. společnosti, jako v NDR, PLR, MR a SSSR.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

Clenové a kandidáti PÚV KSČ
s. Hegenbart

Situace v deníku Mladá fronta

Dne 20.11.1989 se utvořila v deníku Mladá fronta v Praze skupina redaktorů, kteří hodlají vydávat nezávislé noviny. Mezi redaktory se jednalo již o technických náležitostech, kde tyto noviny vydat. Do uvedené skupiny novinářů patří PECHÁČKOVÁ, PLACHETKA, ŠTĚPÁNKOVÁ, KOMÁREK a KASALOVÁ, kteří jednají velice agresivně.

Neléhali na šéfredaktorku MF MOUČKOVOU, aby byly v MF uveřejněny články o brutálních zásazích příslušníků SNB a další. Na základě této situace MOUČKOVÁ společně s předsedou ZO KSČ HANUŠEM odejela na ÚV KSČ, kde jednali se zástupcem vedoucího oddělení ÚV KSČ s. Horou, který na dotaz o oprávněnosti zásahu, jím nesdělil, že zásah byl neoprávněný. MOUČKOVÁ po návratu do redakce MF řekla, že některé články novinářům uvolní do zítřejšího vydání MF. Odmítla však uveřejnit článek pracovníka Výboru čs. veřejnosti LÉDLA pro jeho nevhodnost. V současné době jsou redaktori v redakci a očekávají, že některé ostré, agresivní články budou zahrnuty do zítřejších novin. Nebezpečí založení "nezávislých" mládežnických novin však přetrvává. Mezi redaktory MF je rozšířen názor, že zásah porádkových jednotek byl v pátek proveden na pokyn předsedy MěV KSČ v Praze s. Štěpána, který si tímto buduje pozice pro vyšší funkci v aparátu ÚV KSČ.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Hoffmann
s.Fojtík
s.Štěpán
s.Hegenbart

Prohlášení novinářů

Dne 21. 11. 1989 má být ve Svobodném Slově zveřejněno Prohlášení přijaté na shromáždění novinářů, které se konalo dne 20. 11. 1989 ve večerní době v restauraci v Riegrových sadech v Praze 2, jehož znění je následující:

- 1/ Zádáme zastavit projednávání novely tiskového a vydavatelského zákona a předložit jej k veřejnému posouzení nejen novinářům, ale celé společnosti.
- 2/ Zásadně odmítáme vedoucí úlohu jedné strany a žádáme eliminaci příslušného článku Ústavy ČSSR.
- 3/ Zádáme vypsání svobodných, přímých, rovných a tajných voleb v příštím roce.
- 4/ Jednoznačně podporujeme nově vytvořené občanské fórum.
- 5/ Podporujeme proto návrh na vyhlášení generální stávky na den 27. 11. 1989 od 12 do 14.00 hodin a jsme rozhodnuti o ní pravidě informovat.
- 6/ Zádáme vedení Československého svazu novinářů, aby podpořilo naše stanovisko, případně aby ihned odstoupilo.
- 7/ Podporujeme prohlášení čs. studentů a dramatických umělců k brutálnímu zásahu proti shromáždění dne 17. 11. 1989,

Pro přijetí hlasovalo 380 novinářů proti 3 hlasům.

/II.správa SNB/

Rozdělovník:

Clenové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart

Ke způsobu informování čs. ZÚ o událostech 17.listopadu v Praze

Odbor informace a dokumentace FMZV vysílal dne 20.11.1989 od 16,15 hod. na všechny čs. ZÚ v zahraničí telegramy in claris /podepsán K.VEJMOLA/ vybrané komentáře československých deníků z 20.11.1989, obsahující tendenční výklady událostí 17.listopadu v Praze.

Jednalo se o:

MЛАДА FRONTA - " Společné prohlášení MV SSM a MVR SSM"

LIDOVÁ DEMOKRACIE - " Stanovisko předsednictva a Prohlášení výboru pro lidská práva a humanitární spolupráci"

SVOBODNÉ SLOVO - " Naše prohlášení k 17.listopadu 1989"

Vzhledem k nedostatku včasných a objektivních informací mezi československými občany v zahraničí, mohou uvedené komentáře negativně ovlivňovat jejich postoje k současnému dění v ČSSR.

/I.správa SNB/

Rozdělovník:

Členové a kandidáti PÚV KSČ
s.Hegenbart

Postoje Vatikánu vůči evropským soc.zemím

Vatikán a italská vláda od července letošního roku úzce koordinují svou politickou strategii vůči evropským socialistickým zemím. Právě k tomu účelu v poslední době slouží soustavné styky mezi kardinálem Casarolim a italským premiérem Andreotim, které mají převážně soukromý charakter.

Vatikán má za to, že strategie Západu musí být orientována na podporu vnitřních změn v evropských socialistických zemích. Na druhé straně je však velmi znepokojen rychlým spádem vnitropolitických událostí v těchto zemích. Jan Pavel II. se obává, že to může vyvolat regresivní tendenci a konflikty se západními státy a proto je nabádá k obezřetnosti. Domnívá se, že prezident BUSH není na úrovni rytmu vývoje probíhajícího v socialistických zemích, neboť USA nedávají najevo, že chtějí konkrétněji napomoci k zharmoznování situace.

Za nebezpečí pro Evropu pokládá papež především sjednocení obou německých států. Proto při vší podpoře vnitřních změn v NDR zdůrazňuje, že by bylo vhodné, aby se uskutečňovaly v rámci jejího nynějšího socialistického zřízení. V tomto smyslu má být orientováno i vysílání vatikánského rozhlasu do socialistických zemí. V souladu s tím jeho vedení nyní údajně připravuje personální změny na úsecích přípravy vysílacích programů, především do NDR, ČSSR, Maďarska a SSSR, které jsou dosud označovány silnou dávkou nepřátelství vůči těmto státům. Nový personál má zabezpečit, aby vatikánské vysílání do socialistických zemí vycházelo z jejich reálné situace a působilo na ní pružně a vyváženě.

/Představitel FMV na Kubě/

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Lenárt
s.Husák	s.Fojtík
s.Adamec	s.Lúčan
s.Indra	s.Hegenbart

K situaci v PSDS

Na 11.sjezdu PSDS koncem ledna příštího roku dojde zřejmě k ostrému střetu mezi tzv. "reformátory" a řadovými členy strany, zejména z velkých průmyslových závodů. "Reformátoři" se snaží maximálně posílit své pozice a pokud možno sjednotit alespoň hlavní politické struktury ve straně - Hnutí 8.července a Hnutí pracujících. Vedení obou těchto hnutí, ale i jiných struktur jsou zatím ovládána exponenty ze sionistických kruhů nebo lidmi, jež jsou s nimi spojeni.

V obavě před tím, že se "reformátorům" - podobně jako je tomu v Maďarsku - nemusí podařit získat dostatečně silnou stranickou základnu, má být již předem zmanipulován 11.sjezd a nynějším členům PSDS dána maximálně dlouhá lhůta pro jejich přechod do nové strany socialistického či sociálnědemokratického typu na základě výměny legitimací. Hovoří se o lhůtě jednoho roku. Také hodlají zmanipulovat otázku členství. Ta má spočívat mj. v tom, že členové PSDS by se měli automaticky stát členy nové strany, přičemž kdo nebude chtít, bude se muset individuálně písemně odhlásit. Kalkuluje s tím, že z různých důvodů to neučiní lidé, kteří by do nové "reformátorské" strany nevstoupili, kdyby se do ní naopak museli přihlašovat.

Na ÚV PSDS se hovoří o tom, že prvním či generálním tajemníkem nové strany by se měl rovněž na přání Solidarity stát Tadeusz FISZBACH. Cílem sjezdu nadále zůstává připravení půdy pro oficiální spojenectví reformátorských, tj. sociálnědemokratických křídel PSDS a Solidarity ovládané sionisty a jimi převzetí rozhodující moci v Polsku při současném oslabení vlivu katolické církve.

Ve vedení PSDS nadále pokračuje ostrý boj mezi Rakowskim a Orzechowskим. Rakowski si v poslední době vzal opět k sobě Jerzyho Urbana, který byl bez místa. Urban má pracovnu v budově ÚV PSDS a píše mj. pro Trybunu lidu. /Představil FMV v PLR/

Rozdělovník:

s.Jakeš	s.Fojtík
s.Husák	s.Lenárt
s.Adamec	s.Hegenbart
s.Indra	s.Štefanák

K situaci v Rumunsku před sjezdem Rumunské komunistické strany

V Bukurešti jsou prováděna přísná bezpečnostní opatření, připomínající vyhlášení vyjímečného stavu. Jsou prováděna v souvislosti s připravovaným sjezdem Komunistické strany Rumunska. Hlavní železniční stanice, stejně jako dopravní tahy, jsou pod kontrolou Bezpečnosti. Každá osoba přijíždějící do Bukurešti je kontrolována, musí uvést důvod a místo pobytu. Vozidla, která nemají bukurešťskou SPZ, nejsou vpuštěna do města. ZÚ NSR, Velké Británie, USA a Holandska mají zesílenou ochranu. Vojenské objekty a sklady zbraní jsou vícenásobně zabezpečeny proti možnému vniknutí. Z frekventovaných náměstí byla vyloučena automobilová doprava, každý třetí dům je obsazen příslušníkem Bezpečnosti, vybaveným fotobleskem, kamerou a dalekohledem. Občané z těchto náměstí musí Bezpečnosti denně hlásit s kým se setkali a o čem hovořili, nesmí přijímat návštěvy, jsou legitimováni při odchodu a příchodu domů atd. Podobná situace je v jiných větších městech Rumunska.

/Představitel FMV v MR/

Rozdělovník:

s.Jakeš
s.Husák
s.Adamec
s.Indra
s.Lenárt
s.Hoffmann
s.Fojtík
s.Hegenbart

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Znění stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.